QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 28 ta' Settembru, 2023

Numru 3

Rikors Numru 995/17TA

Id-Direttur, Qrati Ċivili u Tribunali bħala Reġistratur, Qrati Ċivili u Tribunali
vs

Mark Vella (ID 403080M) u b'digriet tas-6 ta' Diċembru, 2018 ġie msejjaħ fil-kawża l-Avukat Ġenerali ai fini tal-ilment kostituzzjonali u b'digriet tas-27 ta' Frar 2020 isem l-Avukat Ġenerali ġie mibdul għall-Avukat tal-Istat

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tad-Direttur, Qrati Ċivili u Tribunali bħala Reġistratur, Qrati Ċivili u Tribunali (l-Attur) tat-30 ta'Ottubru 2017 li permezz tiegħu ppremetta u talab is-segwenti:

"1. Illi permezz ta' rikors ipprezentat fil-25 ta' Gunju 2015 minn Josephine Cutajar (ID 72855(M)) fl-atti tal-Mandat t'Inibizzjoni numru 501/15LSO (kopja tar-rikors qeda tigi hawn annessa u mmarkata bhala **Dok A**), Jossephine Cutajar talbet lil din l-Onorabbli Qorti sabiex, ghar-ragunijiet indikati fl-istess rikors, tiddikjara illi (i) l-intimat jew terzi mqabbdin minnu ma ottemperawx ruhu kif suppost ma dak provdut u ordnat fil-Mandat t'Inibizzjoni numru 501/15LSO deciz fit-23 ta' April 2015; (ii) tiddikjara illi tali xogholijiet ma sarux taht is-sorveljanza tal-Perit Alan Saliba, (iii) tiddikjara illi l-intimat wettaq xogholijiet li jmorru

oltre minn dak li gie permezz jaghmel bil-provvediment tat-23 t'April 2015 u (iv) taghti dawk l-ordnijiet opportni inkluz … f'kaz li jirrikorru l-elementi skond il-Ligi, issibu hati ta' disprezz lejn l-Awtorita ta' din l-Onorabbli Qorti u timponi penali gusta fil-konfront tieghu.

2. Illi permezz ta' decizjoni ta' din l-Onorabbli Qorti fl-atti tal-Mandat t'Inibizzjoni sudett numru 501/15 LSO fl-ismijiet Josephine Cutajar vs Mark Vella datata 30 t' Ottubru 2015 (hawn annessa bhala **Dok B**) din l-Onorabbli Qorti, wara li rat l-atti kollha ordnat lill-esponenti sabiex jipprocedi bil-procedura ta' disprezz abbazi tal-artikolu 1003A tal-Kap 12.

3. Illi ghalhekk in adempiment ma' dik l-ordni l-esponenti qed jintavola dan ir-rikors guramentat.

Ghaldaqstant in vista tas-suespost, jghid l-intimat ghaliex m'ghandiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportuna illi:-

1. Issib lill-intimat hati ta' disprezz kontra l-awtorita` taghha ai termini tal-artikolu 997 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

2. Tikkundanna lill-intimat ghall-pieni ndikati fl-istess artikolu u tikkundannah ghall-prigunerija ghal zmien sa xahar jew ghal multa ta' mhux inqas minn mitejn u tlieta u tletin Euro (€233) u mhux aktar minn elfejn tlett mija u tletin Euro (€2,330) jew ghall-multa u prigunerija flimkien;

3. Timponi kwalunkwe ordni ohra mehtiega fuq l-intimat ai termini tal-artikolu 997 sub-artikolu (2) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta nkluz billi tiffissa zmien perentorju sakemm dawn l-istess ordnijiet ghandhom jigu sodisfatti mill-intimat;

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimat li hu minn issa ngunt ghas-subizzjoni, u bir-riserva ta' kull dritt ta' azzjoni ulterjuri skond il-ligi."

Rat ir-risposta ġuramentata ta' Mark Vella (il-konvenut) tal-15 ta' Frar 2018

li permezz tagħha wieġeb u eċċepixxa s-segwenti:

"1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez;

2. Illi preliminarjament jigi eccepit li l-azzjoni introdotta mir-rikorrenti hija wahda ta' natura penali u kriminali mressqa quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili wara decizjoni tat-30 ta' Ottubru 2015 fl-atti ta' mandat fl-ismijiet Josephine Cutajar vs Mark Vella mandat numru 501/15/LSO quddiem l-istess Prim'Awla tal-Qorti Civili u fid-decizjoni moghtija mill-

Qorti jigi ddikjarat mill-istess Qorti li l-esponent: '***<u>agixxa bi ksur tal-ordni espressa taghha</u>***' u '***<u>dan il-fatt wahdu huwa bizzejjed biex iqieghed lill-intimat f'disprezz tal-Qorti</u>***' japplika l-principju *ne bis in idem* u ghalhekk dina l-Onorabbli Qorti ma tistax terga' ssib lill-esponent hati ta' disprezz lejn l-awtorita` tal-Qorti dwar l-istess agir kif mitlub fir-rikors mahluf, u ghaldaqstant l-ewwel talba attrici u dawk konsegwenti ghaliha ghandhom jigu michuda minn dina l-Onorabbli Qorti;

4. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost ma jezistux l-estremi sabiex it-talba rikorrenti tigi akkollata ghax fil-fatt ebda att jew ommissjoni ta' l-esponent ma saret bhala disprezz lejn l-ordni tal-Qorti.

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost fid-decizjoni tal-Prim'Awla tat-23 ta' April 2015 mill-Imhallef Dr. L. Schembri Orland ordnat li x-xoghlijiet kellhom jsiru skont ir-rakkomandazzjoni tal-perit Alan Saliba jekk kif dettati fl-ewwel rapport tieghu ossija dak tat-22 ta' April 2015. Irrizulta li skont l-istess Perit Alan Saliba, li rrediega it-tieni rapport tieghu tas-6 ta' Ottubru 2015, ikkonferma dan kollu u bid-decizjoni tat-30 ta' Ottubru 2015, tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili preseduta mill-Imhallef Dr. L. Schembri Orland dan kollu gie sancit bl-istess sentenza;

6. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost permezz ta' sentenza ohra tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili preseduta mill-Imhallef Dr. Lawrence Mintoff deciza b'mod finali fl-10 ta' Novembru 2017 bin-numru 288/15/LM rega' ghal darb'ohra gie kkonfermat li x-xoghlijiet kienu saru kollha skond ir-rakomandazzjonijiet tal-Perit Alan Salba skond id-decizjoni tat-23 ta' April 2015 mill-Imhallef Dr. L. Schembri Orland. Anzi jinghad li x-xoghlijiet kienu saru b'livell aktar gholi minn dak rakkomandat mill-istess perit kif ammetta hu stess fir-rapport tas-6 ta' Ottubru 2015;

7. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, billi l-proceduri odjerni huma ta' natura penali, ir-rikorrenti trid tipprova mhux biss l-element materjali tar-reat imma ukoll l-element intenzjonali liema huma nieqsa u dan kif anke ser jigi pprovat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

8. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, jigi rilevat li l-parti interessata ossija Josephine Cutajar kienet sahansitra ddikjarat li ma kienx ghad ghandha interess fit-talba tar-rikors taghha ghad-dikjarazzjoni ta' disprezz fuq l-esponent u dan kif riportat fid-decizjoni tat-30 ta' Ottubru 2015;

9. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-interess ta' Josephine Cutajar kien li fil-fatt ix-xoghol jsir hekk kif rakkomandat u l-biza' taghha, meta ppresentat ir-rikors tal-25 ta' Gunju 2015, kien fil-konfront ta' dak li kellha suspett dwarhu ossija li x-xoghol ma kienx qed isir skont dak rakkomandat. Fil-fatt dan ma kienx minnu u llum il-gurnata anke Josephine Cutajar abbraccat il-konkluzjonjiet tas-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza fl-10 ta' Novembru 2017 bin-numru 288/15/LM. Qatt ma kienet il-kwistjoni tas-sorveljanza li

mmotivat ir-rikors taghha. Fil-fatt jirrizulta li x-xoghol kien sar wara li l-esponent kien ikkomunika ma' l-istess perit liema da parti tieghu mar fuq il-post u kien ra x-xoghol in kwistjoni. Dan jirrizulta minn nota pprezentata mill-abbli perit fis-seduta tas-7 ta' Lulju 2015;

10. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-vertenza bejn il-partijiet giet illum sorpassata specjalment bil-konfermi li inghataw bis-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-10 ta' Novembru 2017 bin-numru 288/15/LM;

11. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost ir-rikorrenti ghandha tipprova dak li qed tallega;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri tal-intimati."

Rat l-atti u dokumenti kollha fil-kawża;

Rat is-sentenza parzjali tal-Qorti tal-Appell tat-22 ta' Ġunju, 2022;

Rat ix-xhieda mressqa mill-partijiet;

Rat li l-kawża tħalliet għallum għas-sentenza.

Punti ta' fatti

1. Din il-Kawża ġiet istitwita mill-Attur wara rikors tal-25 ta' Ġunju 2015 presentat minn Josephine Cutajar fejn talbet lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili sabiex tordna lill-Attur jipproċedi bl-istanti kontra l-konvenut għaliex ma ottemperax ma' dak provdut fil-mandat ta' Inibizzjoni numru 501/15 LSO.

2. Dik il-Qorti b'digriet tagħha tat-23 t'April 2015 iddikjarat li l-konvenut kien għamel xogħolijiet li ma sarux taħt is-sorveljanza tal-Perit Alan Saliba fost affarijiet oħrajn. Għalhekk ordnat li jittieħdu proċeduri għad-disprezz lejn l-Awtorita' permezz tal-istanti.

Punti ta' Liġi

3. Din il-Kawża qegħda issir mill-Attur ai termini tal-artikolu 1003A tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jiddisponi hekk:

"Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan it-Titolu, f'kull proċediment għal disprezz lejn l-awtorità tal-qorti, ir-Reġistratur għandu jibda, kif jiġi ordnat mill-Qorti, il-proċedimenti meħtieġa u għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi huwa għandu jitqies bħala l-attur."

4. Fir-rigward ta' dan l-artikolu l-Qrati tagħna kostantement esprimew lilhom infushom b'dan il-mod:

Fis-**Sentenza fl-ismijiet Reġistratur tal-Qrati Superjuri -vs- Kristinu Giordmaina tal-25 ta' Settembru 2003** intqal hekk:

"*Il-proċedura ta' disprezz għandha natura partikulari. Hija maħsuba biex tħares ir-rispett li għandu jinġieb lill-Qorti. Waħda mis-setgħat ewlenin ta' kull Qorti hija li tagħti ordnijiet lil xi ħadd, kemm jekk biex il-persuna tagħmel xi ħaġa jew biex dik il-persuna ma tagħmilx xi ħaġa. Kif jgħallem Lord Denning, 'This kind of contempt has the characteristics which are common to all contempts of Court. <u>It is a criminal offence</u>. It must be proved beyond reasonable doubt. (In re Bramblevale Limited – 1970)*." (Emfażi tal-Qorti).

5. Illi minbarra dan xilja ta' disprezz iġġib magħha l-ħtieġa li tiġi ppruvata, minn min qiegħed jixli, il-fehma tal-persuna mixlija li tisfida l-ordni tal-Qorti u b'konsegwenza ta' hekk l-awtorita' tagħha. Illi madankollu din l-

intenzjoni ma tiddependix minn jekk il-persuna mixlija tqisx l-ordni mogħtija lilha bħala wieħed korrett jew le; is-siwi ta' dik l-ordni, sakemm ma jitħassarx' b'ordni ieħor tal-Qorti nnifisha jew ta' Qorti oħra, huwa raġuni oġġettiva li torbot lill-mixli li joqgħod għaliha, jaqbel jew ma jaqbilx magħha.

6. Il-Qrati tagħna, ma qagħdux lura milli jannullaw ordni bħal dik fejn irrisulta li dik l-ordni kienet waħda bla siwi (Ara **Appell Ċivili, fl-ismijiet Edward Camilleri vs Carmelo Vella tas-7 ta' Ottubru 1997**). Di piu' f'kawżi bħal dawn, l-Attur ma għandu xejn x'jirbaħ għajr li jiżgura li tkun imħarsa l-amministrazzjoni tal-ġustizzja (Ara **Vol. LXXIV-iii-546**).

7. Intqal ukoll li dak li għandha tistabilixxi l-Qorti ai fini tal-artikolu 1003A huwa jekk l-allegazzjoni imressqa mill-parti interessata tirriżultax prima facie (ara **Digriet tal-Prim Awla tas-27 ta' Ottubru 2016 fl-atti tal-Mandat ta' Inibizzjoni Nru. 1924/13/3/LSO, fl-ismijiet: Paola Cassar -vs- Joseph Zammit**). F'dan id-digriet il-frażi prima facie hija użata fil-kuntest ta' dak eżaminat ai fini tal-artikolu inkwistjoni.

Konsiderazzjonijiet

8. Il-Qorti eżaminat l-atti, li fil-verita huma skarsi ħafna sa fejn jirrigwardaw dawn il-proċeduri. Per eżempju la ittellgħet Josephine Cutajar biex tixhed, li kienet il-promotriċi li waslu għal dawn il-proċeduri u l-anqas ittella' l-Perit Alan Saliba li huwa l-perit maħtur mill-ewwel Qorti fil-proċeduri li kellha quddiemha. Veru ukoll li ġew esebiti l-Atti tal-mandat ta' inibizzjoni.

Fis-Sentenza tal-Ewwel Qorti ġie osservat is-segwenti:

“Din il-Qorti kellha terga' tinnomina lill-Perit Saliba sabiex jiccertifika x'gara u hu pprezenta nota f'dawn l-atti fl-1 ta' Lulju 2015 fejn iddikjara li rcieva sms mill-intimat il-Gimgha, 5 ta' Gunju 2015 li kien ser jibda xoghlijiet fuq il-hajt divizorju immedjatament. Ovvjament il-Perit ma setghax jwaqqa' kollox li kien qed jaghmel u jitlaq semplicement ghalhiex hekk ried l-intimat izda wiegbu li seta' jmur it-Tnejn. Jirisulta li l-intimat ma stenniehx u baqa' ghaddej u meta mar il-Perit it-Tnejn, ra li l-konkos gja inghata. Ghalhekk ma saru l-ebda xoghlijiet taht is-supervizjoni tal-Perit Tekniku. (sottolinear tal-Qorti)…… Madanakollu l-Qorti hija soddisfatta bit-twegibiet u birrapport tal-Perit Tekniku u bil-konkluzjonijiet tieghu milhuqa wara li rega' spezzjona s-sit. Kien l-istess Perit li kien gharraf il-htiega li jsiru x-xoghlijiet rakkommandati u hu mistenni li ghamel l-istharrig li seta' fic-cirkostanzi ta' fait accomplit. Izda li kieku ma kienx soddisfatt kien jirrapporta mod iehor.”

9. Minn dan il-bran jirrisulta ċar li l-konvenut għamel xogħolijiet li anke ġew approvati mill-Qorti iżda dawn għamilhom mhux taħt is-superviżjoni tal-Perit Alan Saliba kif kien hemm fl-ordni oriġinali tal-Mandat. Minħabba dan il-fatt saru dawn il-proċeduri li issa ilhom ikarkru aktar minn 5 snin.

10. Kif diġa’ rilevat il-proċedura ta’ disprezz għandha minn natura għaliex tista’ saħansitra twassal għal kundanna ta’ ħabs li tiddepriva lill-individwu mill-liberta’ tiegħu (Ara artikolu 997 tal-Kap 12 tal-liġijiet ta’ Malta). Għalhekk huwa ukoll neċessarju li jiġu analizzati l-mottivi li jwasslu persuna biex iġġib ruħha b’mod li jidher li qiegħed jisfida ordni ta’ Qorti jistgħu biss ikollhom effett fuq l-apprezzament tal-“animus” tal-persuna

mixlija b'disprezz (Ara **Sentenzi Qorti Kumm tal-20 Awwissu 1953 fl-ismijiet Il-Qorti -vs- Bellizzi [Kollez. Vol: XXXVII.iii.910] , u Sentenza tad-9 ta' Jannar 1936 fl-ismijiet Mallia noe vs Dowling [Kollez. Vol. XXIX.ii]).**

11. Minn eżami tal-fatti din il-Qorti ma hiex konvinta li dak li għamel il-konvenut b'animu li jisfida l-ordni tal-Qorti għalkemm formalment messu għamel ix-xogħol taħt is-superviżjoni tal-Perit Alan Saliba. Fil-fatt kien bagħat sms lil Perit li ser jibda x-xogħolijiet u dak li għamel saħansitra ġie approvat mill-Qorti. Il-mandat ta' inibizzjoni finalment laħaq l-iskop tiegħu, għaliex ix-xogħolijiet li għamel il-konvenut kienu dawk ordnati mill-Qorti anke jekk mhux is-superviżjoni kif ingħad. Għalhekk il-Qorti ma tistax tara li l-konvenut tassew mexa bil-ħsieb li jisfida l-Awtorita' tagħha.

Decide

Għaldaqstant din il-Qorti għar-raġunijiet fuq imsemmija qegħdha taqta' u tiddeċiedi l-Kawża billi tiċħad it-talbiet Attriċi.

Fiċ-ċirkostanzi l-ispejjes tal-Kawża għandhom jibqgħu mingħajr taxxa.

Imħallef Toni Abela

Deputat Reġistratur